

PASVALIETIS

LIETUVOS ATGIMIMO DEMOKRATINĖS JĖGOS REMIĄS LAIKRAŠTIS

Nr. 15 (19). 1992 m. spalio 12 d.

SPALIO 25-AJĄ - SEIMO RINKIMAI

NR. 15 - LIETUVOS DEMOKRATINĖ DARBO PARTIJA

Balsuodami už sąrašą Nr. 15, Jūs galite išrinkti į Seimo deputatus visų pirma pirmąjį sąrašo dešimtuką. Štai jis:

1. Algirdas BRAZAUSKAS - LDDP pirmininkas, ekonomikos mokslų kandidatas
2. Povilas GYLYS - Vilniaus universiteto katedros vedėjas, ekonomikos mokslų daktaras, profesorius
3. Česlovas JURŠĖNAS - AT deputatas
4. Virmantas VELIKONIS - Lietuvos Žemdirbių sąjungos pirmininkas
5. Gediminas KIRKILAS - LDDP pirmininko pirmasis pavaduotojas
6. Kęstutis JASKELEVIČIUS - LDDP pirmininko pavaduotojas,

ekonomikos mokslų kandidatas

7. Julius VESELKA - Lietuvos Ateities forumo vyresnysis koordinatorius, ekonomikos mokslų kandidatas

8. Antanas BŪDVYTIS - Lietuvos Žemdirbių sąjungos pirmininko pavaduotojas, žemės ūkio mokslų kandidatas

9. Bronius GENZELIS - Vilniaus universiteto profesorius, filosofijos mokslų daktaras, AT deputatas

10. Irena ŠIAULIENĖ - Klaipėdos universiteto docentė, filosofijos mokslų kandidatė.

Iškeldama į pirmą vietą 4 ekonomikos ir du žemės ūkio specialistus, LDDP įrodo, kad šiandien jai labiausiai rūpi ekonomika ir žemės ūkis - žmonių gerovės pirmoji sąlyga.

Kartus teisybės žodis

Kartais gyvenimas žmogui uždeda kryžių. Kartais - jis pats. Vytautas Kanapeckas greičiau iš tų antrųjų. Jis iš tų, kurie visą gyvenimą daug dirbo ir mokėjo dirbti, bet to reikalavo ir iš kitų. Žmogus, nepakenčiantis neteisybės, todėl ne visų mėgiamas, bet gerbiamas, žmogus su savo charakteriu, silpnybėmis, vargais, iš kurių negeras pasišaipys, apkalbės, o geras - supras.

“PASVALIETIS”: Gerbiamas kandidate į Seimo deputatus, pažindami Jus kaip žmogų, sugebantį greit perprasti naują dalyką ir analizuoti bei vertinti su daug mačiusio išmintimi, žinodami Jūsų drąsą sakyti karčią tiesą valdžios žmonėms, kurios nedrįsdavo pasakyti kiti, bet ovacijomis palydėdavo Jūsų kalbas rajono konferencijose, siūlome šiek tiek pasamprotuoti apie politiką. Į politikus einate su didele žurnalisto, pedagogo ir žmogaus gyvenimiška patirtimi.

VISOS REFORMOS ŠIANDIEN TURI TURĖTI VIENĄ TIKSLĄ: REALIAI PAGERINTI ŽMONIŲ GYVENIMĄ.
ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Nuotraukoje: kandidatas į Lietuvos Seimo deputatus Pasvalio-Panevėžio rinkiminėje apygardoje VYTAUTAS KANAPECKAS ir LDDP pirmininkas ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Kada ir kaip susiformavo Jūsų visuomeninis politinis aktyvumas?

V. KANAPECKAS: Savo gyvenimo nepavadinčiau politine veikla, atvirkščiai. Bet pasakyti savo nuomonę, patikrinant jos teisingumą - tai natūralus žmogaus poreikis. Kai iškyla visuomenei opūs klausimai, negali tylėti, ieškai tiesos. Labiausiai išsikalbti, kai kas nors labai papiktina, kai matai mulkinant žmogų. Taip yra ir tarptautinių santykių atžvilgiu, ir mūsų valstybės klausimais. Na, argi galėjai būti abejingas brežneviškojo dvasinio genocido laikais, nė kiek nemažiau pavojingais už stalininį genocidą! Vienas žudė kūną, gi kitas - dvasią!

Dabar toks retas momentas, kai negali būti savyje, nepolitikuoti. Lietuvos situacija nepatenkina daugelio, niekas nemanė, kad taip greit nusivažiuosim po tų nepaprasto pakilimo Atgimimo metų, gražių vilčių ir pažadų. Mums, inteligentijai (ja vadinu ir miesto, ir kaimo išsimokslinusių ir pažangos trokštančių žmonių), negalima trauktis nuo atsakomybės už Lietuvos vargus, kuriant savo nepriklausomą valstybę. Jei liekam nuošaly - užplūsta nauja sovietizmo banga, nors ir pasipuošusi tautiškumo spalvomis. Todėl ir vėl ateina metas rinktis. Turėtų būti lūžio momentas, nuo kurio pradėtume visi ramiau, protingiau,

(Nukelta į 2 psl.)

Kartus teisybės žodis

(Atkelta iš 1 psl.)

taikingiau kurti Lietuvą. Ekonomika greit nepasikeis, bet pastangos ją tvarkyti - turi keistis. Dabar mane slegia, piktna. veda iš kantrybės mūsų realiame gyvenime pasireiškiantis sovietizmas. Tiesa, ne tų pačių sunkiausių pokario metų forma, bet savo dvasia - gana panašus. Aš gerai atsimenu anų metų propagandą: visi tik kenkia, visur tik sabotžas, tik priešai... Ir raginimai budriai demaskuoti liaudies priešų kėslus. Šitaip "pasiteisinę" veždavo į Sibirą. Man tas naujas priešų ieškojimas labai sovietiškas ir jau matytas. Todėl sakau: svetimą armiją išves, o sovietinė valdžia neišeis, jos atributai - kur bepažiūrėtum. Valdininkijos ir biurokratizmo mažiau? Ne! Durnizmo mažiau? Ne!

"PASVALIETIS": Kuo Jūs tai aiškinatė? Sako, visur komunistai sulindo...

V. KANAPECKAS: Čia yra sistema kalta! Aš suprantu, gali būti įlindusių ir senovinių valdininkų, ir tai visai nepriklauso nuo to, ar jie buvę komunistai, ar ne. Esmė ta, kad pas mus tebėra sovietiniai valdžios principai, t. y., kad valdžiai viskas galima. Sąjūdžio rinkiminėje programoje buvo taip rimtai žadėta sukurti vienas kito neviršijantį Parlamentą ir Vyriausybę. O kur Konstitucinis teismas? Bus "stipraus prezidento" valdžia - tai juk valdžia dar labiau savivaliausia! Nėra gerai, kai parlamentas per stipriai laiko valdžią savo rankose, nėra gerai - ir

kai prezidentas visagalis. Reikia valdžios pusiausvyros.

Sakykit, ar buvo Sąjūdžio kalbėta apie šitokią žemės reformą, šitoki nuosavybės grąžinimą? Tikrai nebuvo. O paskelbus Nepriklausomybę, viską nustelbė nuosavybės grąžinimo įstatymai. Parlamento sąjūdiškajai daugumai, o gal tiksliau - grupotei, dabar išryškėjusiai "Kudl"-os vardu, svarbiausia buvo grąžinti turtą, turėtą iki 1940-ųjų, ir viską grąžinti. O kitiems, po 1940-ųjų dirbusiems per visą savo gyvenimą - nieko! Tai argi čia nėra toks pat sovietizmas, kai iš vienu buvo viskas atimta ir kitiems atiduota?

"PASVALIETIS": Ar naujas Seimas galės ką nors pakreipti į gerą pusę, tolyn nuo to sovietizmo?

V. KANAPECKAS: Tai priklausys nuo rinkėjų, ką jie išrink. Gali būti visko. Blogiausia, be abejo, būtų, jei laimėtų tie, kurie vadina save dešiniaisiais ir traukia Lietuvą į praeitį. Bet jei Seime susirinks pakankamai blaivių realistų, tegul ir žiūrinių į Lietuvos dabartį iš dešinės, kairės ar centro, bet be dūsavimų dėl praeities, sugebančių kartu dirbti ateičiai - turėtų eiti geryn. Visos partijos šitoj situacijoje turi būti blaiviai mąstančios, susitariančios viena su kita bendram labui. Antraip - blogai. Žaisti valstybingumą, o ne kurti valstybę būtų didelė gėda. Šitame parlamente buvo turinčių ne valstybės kūrimo tikslus. Būdavo nesvarbu, kad kas duoda protingus

pasiūlymus: jei tik jie ne "savų" - balsuodavo prieš, puikuodamiesi savo dauguma. Kalta dauguma, kuri neskubėjo prablaivėti, bet dori ir protingi deputatai vis tiek neištvėrė. Ir pamažu paaiškėjo, kad dauguma liko mažuma, bet neatsisakančia užmačių į savo rankas imti visą valdžią. Nepasisekė per prezidento posto kūrimą - skubiai surengė rinkimus. Be abejo, jie, dešinieji, įsitikinę, kad viską daro gerai, kad tokie biedni ir turėjom pasidaryti. Bet reikėjo taip ir sakyti!

"PASVALIETIS": Jūs nepritariat pastarųjų 50 metų vertinimui?

V. KANAPECKAS: Tokiam kategoriškam, kaip dažnai girdėti, - ne. Neabejoju, kad demokratijos srityje mes galėjom toli nueiti, o kad ekonomikoje būtume kažkur daug toliau nuėję, abejoju. Absurdų absurdas vadinti sugriautu 1989 metų kaimą. Žmonės gi prisimena, kokios žemėn sulindę lūšnos šiaudiniai stogais buvo anksčiau, ir kokios gyvenvietės šiandien. Ir visa kita. Aišku, tai mūsų kartos žmonių padaryta, ir suniekinti, sunaikinti visa tai - nusikaltimas Lietuvai. Niekaip nepatikėsiu, kad nebuvo galima pertvarkyti kaimą, jo šitaip nesugriauant. Bet tai ir dar viena sovietizmo apraiška! Sovietiniais metodais iš socializmo kuriamas kapitalizmas. Kolūkiai pavadinti priešais, pirmiausia prispausti mokesčiais ir neteisingom kainom, o ant galo padarytas chaosas, kad niekas nebergerbtų bendros nuosavybės, kad žmonės išsidraskytų, išsivogtų, susipyktų. Rezultatas? Skurdas. Maža to, kad miestai prasigyveno kaimą skriausdami, nes tokia buvo

valstybės politika, dabar dar atvažiuoja pasipelninti kaimiečio sąskaita, palikti jį bežemiu.

"PASVALIETIS": Kaip įsivaizduojate savo darbą Seime? Pasvalyje yra manančių, kad esat per daug nenuolaidus, atkaklus...

V. KANAPECKAS: Norėčiau, kad žmonės suprastų, jog dabar visi deputatai Seime turės dirbti su savo partijos frakcija. Sąjūdžio kandidatas negalės elgtis prieš Sąjūdžio koaliciją, aš, atstovaujantis LDDP programai, elgsiuos pagal ją. Kam mūsų nuosaikei ekonomikos stabilizavimo programa priimtina, balsuos už mane ir už LDDP sąrašą, kuris yra pažymėtas 15 numeriu partijų sąrašė. Kur garantija, kad ginsiu savo rinkėjų interesus? Ogi tai, kad jei elgsiuos kitaip, mane iškėlusi partija paprasčiausiai paprašys užleisti deputato vietą kitam, esančiam partijos sąrašė.

O dėl mano atkaklumo - sutinku kritiškai pažiūrėti į save. Bet sakykit, kokio Jums reikia deputato? Ar maloniai kalbančio, ar atkakliai ginančio Jūsų interesus? Taip, aš iš tikrųjų esu įpratęs ginti savo įsitikinimus, savo tiesą. Ketinu eiti į Seimą ginti skriaudžiamųjų žmonių, kurie dabar pastatyti ant žemesnio laiptelio. Nes kitiems, kurie pateko ant viršutinio laiptelio, ekonominė politika palankesnė, įstatymai priderinti prie jų, kad jie greičiau taptų ponais. O aš įsitikinęs, kad įstatymai turi visiems sudaryti vienodas galimybes, ir šitą įsitikinimą atkakliai ginsiu, jei rinkėjai man tai patiks.

"PASVALIETIS": To Jums ir linkime.

EILUTĖS IŠ LAIŠKŲ

Kas galėjo pagalvoti, kai laisvoji Lietuvoj vėl imsime bijoti ir skurdo, ir bado, ir vienas kito, galinčio įskųsti? Neteisingi žmonės, šmeiždami kitus, staiga pavirto tokie pamaldūs ir dori, kad net bloga darosi. Kad jie patys geručius ir švaručius vaizduoja, tiek to, bet bjauriausia, kad jie stengiasi išsitarnauti naujai valdžiai kuo garsiau keikdami komunistus, visą buvusį mūsų gyvenimą. Jie galvoja, kad jeigu numetė partinius bilietus ir keikia A. Brazauską, tai jau šventesni už patį Dievą. O man tikėjimas netrukdo susigaudyti, kas vieną kartą mus apgavo ir sulindo į valdžią smagiai pagyventi, o žmonėms savo nemokšišku didžiausią vargą užtraukti. Kad tik susigaudyčiau, katrame sąrašė A. Brazauskas ir LDDP kandidatai, aš su visa šeima balsuosiu už juos, nes jie irgi už Lietuvą, bet protingą ir draugišką, o svarbiausia - už paprastus žmones varguolius.

Jei spausdinsit, pavarde pakeiskit. Sąjūdiečiai gali atsigausti ant vaiku.

M. K.

Ką ir kaip rinksime?

Pirma, kiekvienas turime suprasti, kad jei nedalyvausime rinkimuose mes, labiausiai nuskriausti materialiai, pažeminti moraliai, - tai bus ne mūsų protestas prieš valdžios klaidas ir neteisybes, o leidimas jai ir dar labiau nesiskaityti su žmonių teisėmis. Turim atsiminti, kad labai daug dorų pensininkų, senučių ir senelių, nuo ryto lig vakaro girdėdami apie kairiąsias ir centro jėgas tik bloga, o apie dešiniąsias sąjūdžio koalicijų, sąjungų jėgas - tik gera, nesąmoningai patiki tuo, ką girdi. Vien gero norėdami, bet pasiekiami tik vienpusiškos propagandos, kai kurie gali balsuoti patys prieš save. Kaip tik todėl kiekvienas, kuris bent kiek susigauja, kas darosi Lietuvoje, turi balsuoti. Antraip nulems poli-

tiką balsai tų, kurie tik paklusniai eina balsuoti už ką liepia valdiškieji agitatoriai.

Antra, žmonės įtikinėjami, kad į Seimą gali patekti arba Gerieji, arba Blogieji. Gerieji - tai tie, kurie už Landsbergį ir bažnyčią, Blogieji - tai tie, kurie už Brazauską, Antanavičių ir už Nepriklausomybės atsisakymą. Šitoks melas - sąmoningas, ir jis siekia vieno - Landsbergio vienvaldystės. Negali, neturi būti Seime Gerųjų ir Blogųjų, turi būti tai pačiai mūsų Lietuvai, jos žmonėms tarnaujantys deputatai!

Trečia, daugiau kaip dvejis metus turintys valdžią Sąjūdžio deputatai ir Vyriausybės nariai bei naujieji politiškai patikimi valdininkai labai slepia savo nedorus poelgius, nepripažįsta jokių savo

klaidų. Todėl daug teisybę manančių ir sakančių yra apskelbiami tautos priešais, politiškai tikimais. Taip, pavyzdžiui, deputatė, išardžiusi savo ir kito deputato šeimą, ilgą laiką nedorais apskelbdavo į Pasvalį atvažiuojančius deputatus, de ja jų nedorybe vadindama tik kitokias, negu jos, pažiūras.

Vargu ją beišrinks, tad į deputatus susiruošė jos patikėtinis A. Bartulis.

Ketvirta, Sąjūdis atvirai paėmė į savo rankas vadovavimą rinkimų komisijoms, o ir pačias komisijas. Turėdami daugumą rinkėjus lankančių komisijų narių, per juos galės ir agitacinėmis, ir kitokiomis priemonėmis daryti įtaką rinkėjams ir rinkimų rezultatams. Daug nesąžiningumo faktų, kuriuos opozicijos stebėtojai ir mažumą sudarantys komisijų nariai pastebėjo per referendumus,

**KANAPECKAS VYTAUTAS - KANDIDATAS Į LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO DEPUTATUS PASVALIO-PANEVĖŽIO RINKIMŲ APYGARDOJE NR. 47.**

Kanapeckas Vytautas gimė 1932 m. Utenos rajono Antandrijos kaime, gausioje valstiečių šeimoje. Tėvai turėjo 11 ha žemės ir 11 vaikų. Taip kad Vytautui iš mažų dienų teko patirti ir darbo, ir vargo skonį.

1939 m. pradėjo lankyti pradžios mokyklą, kaip gerai pasiruošusį septynmetį vaiką mokytoja iš karto perkėlė į 4-tą skyrių. 1942 m. baigęs Daugailių pradinės mokyklos 6 skyrius, įstojo į Utenos gimnaziją, kurią baigė 1949 m. Tais pačiais metais įstojo į Vilniaus universiteto fizikos-matematikos fakultetą.

Tėvai labai rūpinosi vaikų išmokslinimu. Šeši vaikai baigė aukštus mokslus, keturi turi specialų vidurinį mokslą. Bet tai buvo vėliau. O 1949-ieji - tai kolektyvizacijos pradžios, kaimo suirutės metai ir vis sunkūs daug burnų turinčiai Kanapeckų šeimai. Todėl studentui Vytautui teko ieškoti darbo. Dirbo darbininku Vilniaus medžio apdirbimo kombinate naktinėje pamainoje nuo 12 val. nakties iki 8 ryto, o 9-tą valandą prasidėdavo paskaitos. Ir ne kartą dėstytoja žadino pavargusį iš miego... Dvigubą našta ištvėrė vos metus. Studijas

teko nutraukti. Grįžo į kaimą, dirbo kolūkiečiu. Nuo 1951 m. rudens pradėjo pedagoginį darbą Dusetų rajone, o nuo 1953 - kartu ir žurnalistinį darbą rajoniniame laikraštyje.

Panaikinus Dusetų rajoną persikėlė į Uteną, dirbo vietos laikraštyje, vėliau "Tiesos" korespondentu Aukštaitijos zonoje.

Nuo 1962 m. - Pasvalio rajone. Buvo dvi priežastys, atvedusios jo šeimą į šį lygumų kraštą. Viena iš jų - administracinis ir struktūrinis respublikos ūkio pertvarkymas. Kita - jis pats sirgo sunkia plaučių liga, sūnus - chroniška bronchų astma. Šeimai buvo labai reikalinga pastovi gydytojo pagalba, o Pasvalyje kaip tik tuo metu gyveno jo vyriausioji sesuo gydytoja.

Dirbo "Darbo" redakcijoje skyriaus vedėju, atsakinguoju sekretoriumi, redaktoriaus pavaduotoju, o nuo 1967 m. - antraeilėse pareigose ir mokytoju. Mat tuomet po 15 metų pertraukos atnaujino studijas Vilniaus universitete mechanikos - matematikos fakultete. Tai buvo išties įtempto darbo metai. Dieną redakcijoje, vakare - pamokos mokykloje, naktį studijos prie knygų. 1970 m.

gavo matematiko diplomą su pagyrimu.

1975 m. buvo paskirtas P. Vileišio vidurinės mokyklos direktoriumi. Tai buvo pati didžiausia rajono mokykla, kurioje jam dirbant 13 metų dviem pamainom mokėsi ketvirtadalis rajono moksleivių. Nesunku suprasti, kokia ilga buvo direktoriaus darbo diena. Tai, matyt, liko įpročiu, nes, kaip sako bendradarbiai, direktorius namuose tik miega. Per 17 metų įteikta daugiau kaip 2000 brandos atestatų.

Vytauto žmona Ona pensininkė, dirba internatinėje mokykloje auklėtoja. Ne iš godumo turtui, o būtinybės verčiama. Šeimoje augo 5 sūnūs ir 2 iš jų dar studentai.

Vyriausias sūnus Rimvydas fizikas dirba Utenoje, Almantas, baigęs to paties universiteto matematikos fakultetą, - Joniškėlio vidurinės mokyklos direktoriumi, Vytautas, baigęs KPI, - ryšių inžinierius Vilniuje. Jonas - Vilniaus universiteto ketvirtakursis matematikos fakultete, jauniausias Vaidotas - Vilniaus technikos universiteto pirmakursis. Keturi vyresnieji sūnūs vedę, seneliai turi 6 anūkus.

**LIETUVOS
LAIKRAŠČIAI RAŠO**

...Jausdamas atsakomybę Lietuvai ir jos žmonėms už dabartinės AT ir Vyriausybės dėl diletantizmo darytą ir daromą žalą, matydamas vykdytos ekonominės politikos pražūtingumą, sąžinės verčiamas noriu prabilti į Lietuvos žmones ir įspėti, kad nebūtumėte akli ir nebalsuotumėte už Sąjūdžio ar melagingai pavadintos koalicijos "Už demokratinę Lietuvą" iškeltus, jų remiamus kandidatus. Per praėjusius rinkimus nekritiškas tikėjimas Sąjūdžiu visus nuteikė klaidingai nuostatai, ir ja vadovaudamiesi, į AT išrinkome daug deputatų, kurie buvo absoliutūs diletantai ekonominės politikos ir teisės srityje.

Naujajame Seime neturėtų būti po balkonų skraidančių deputatų frakcijų ir koalicijų.

Tegu muzikantai eina pianinu skambinti, poetai - eilių kurti, kunigai - mišių laikyti.

Profesorius Stasys UOSIS
"Opozicija"

**FAKTAS IŠ
VALDININKŲ
GYVENIMO**

Pasvalio rajono Prokuratūra,
1992.09.21. Nr. 557

**PROTESTAS
dėl neteisėto Pasvalio rajono
valdytojo 1992 07 07 potvarkio
Nr. 407 pv panaikinimo**

1992 m. liepos 7 d. Pasvalio rajono valdytojas A. Bartulis potvarkiu 407 pv paskyrė sau keturių kambarių butą, 40 proc. buto kainos padengiant iš rajono Valdybos kapitalinės statybos skyriaus lėšų, skirtų gyvenamajai statybai.

Nutarimas neteisėtas ir turi būti panaikintas:

...A. Bartulis nėra nustatyta tvarka įtrauktas į piliečių eilę butui gauti. Patikrinus rajono Valdyboje rastas tik A. Bartulio prašymas (datuotas 1992 02 26) įrašyti jį į eilę gyvenamojo namo statybai kooperatiniame name. Pareiškimas nustatyta tvarka neužregistruotas, prie pareiškimo (prašymo) nėra pateikti dokumentai, rodantys, kad A. Bartuliui reikia gerinti buto sąlygas, nėra buto sąlygų tikrinimo akto, nėra Valdybos sprendimo įtraukti A. Bartulį į eilę kooperatiniam butui gauti. Tuo pažeisti Buto kodekso 109-111 str. reikalavimai...

1. Pasvalio rajono valdytojo potvarkį Nr. 407 pv dėl buto A. Bartuliui paskyrimo nedelsiant panaikinti.

2. Apie protesto išnagrinėjimo rezultatus per 7 dienas raštu pranešti rajono vyriaus. prokurorui.

R. GILYS
Pasvalio rajono vyr. prokuroras

EILUTĖS IŠ LAIŠKŲ

Išblėso džiaugsmo šypsenos, nudžiūvo džiaugsmo ašaros. Vien liūdni, priešiški arba begėdiškai triumfuojantys veidai! Kokia gi veidmainystė buvo žmonių šaukimas į Baltijos kelią! O mes kaip maži vaikai tikėjome, kad susikabins Lietuva rankom ir suteiks vienas kitam dva-

sios stiprybę ir meilę. Klausiausi, kaip begėdiškai būrelis žmonių susiorganizavo prieš K. Antanavičių, kaip bjauriai rėkė, ir norėjau paklausti jų: kas ką išdavė, piktieji?

Tegul negalvoja Sąjūdis, kad, kaltindamas kitus turtingais esant, išskaulins iš mūsų pinigų savo rinkiminiams tikslams. Nesam kvaili, matom, kas turi pinigų samdytis Sporto

rūmus ir televiziją! Matom, kas gastroliuoja mitinguoti į Vilnių, o mums pavydi ir savo rajone ramiai gražiai pasikalbėti su mūsų gerbiamais deputatais. Pralaimėsite jūs, piktieji, nes į vargą įstumtų gerų žmonių daug daugiau, nors jūs mus ir pavadintot po ano pralaimėto referendumo vagimis, girtuokliais ir aludariais.

Joniškėlietė V. Š.

be reikalo liko deramai neįvertinti, ir nuolaidumas iš vienos pusės tik didino nesiskaitymą ir įžūlumą iš kitos pusės. Todėl rinkėjams derėtų būti atidiems ir principingiems, kai mato komisijos narių nesąžiningumą.

Penkta, raginame žmones išsiaiškinti, kaip jie turėtų balsuoti, kad išreikštų savo nuomonę. Dažnai tenka išgirsti sakant, kad rinkėjos, labiausiai norinčios Seime matyti, pavyzdžiui, A. Brazauską, K. Antanavičių, sakosi balsuosiančios už Sąjūdžio iškeltą kandidatą. Reikia žinoti: šiuose rinkimuose turime kiekvienas išsirinkti ne konkretų kandidatą, o partiją, kuriai labiausiai jaučiame pasitikėjimą. Jei aš, pavyzdžiui, gaunu du biuletenius, kurių viename - penki mūsų apygardoje iškelti partijų kandidatai, o kitame - visų partijų sąrašas, tai reiškia, kad turiu du balsus. Viename

biuletenyje balsuodamas už vienos partijos iškeltą kandidatą, kitame - už kitą partiją, lyg ir padalinu savo balsus dviems partijoms. Bet būtų nesusipratimas, jei balsuodamas, pavyzdžiui, už Lietuvos Demokratinės darbo partijos sąrašą Nr. 15, antrajame biuletenyje balsuočiau už Sąjūdžio kandidatą A. Bartulį. Mat reikėtų suprasti, kad tuo pasisakyčiau prieš A. Brazausko partijos atstovavimą Seime ir mano balsavimo rezultatas būtų lygus nuliui.

Žmonės nelabai skiria, kuri partija yra artimesnė jo pažiūroms. Matyt, kiekvienas rinksis jam žinomiausią. Kas šiek tiek daugiau domisi, žino, kad **kairiosiomis vadinamos LDDP (sąrašas Nr. 15) ir Socialdemokratų partija (sąrašas Nr. 4)**, prie jų kai kas priskiria ir Centro judėjimą, kuriam sąrašė atstovauja M. Laurinkus, K.

Motieka, R. Ozolas ir kiti (Nr. 6), nors tai, kaip pats pavadinimas sako, nei kairė, nei dešinė. Maždaug arti tų partijų, su kuriomis Aukščiausiojoje Taryboje kartu balsuodavo LDDP frakcijos deputatai, yra ir Tautos pažangos judėjimas, ar tik ne patraukliausias jaunimui (vadovauja R. Paulauskas). Taigi, pasirinkimas yra.

O dešiniaisiais save vadina Sąjūdis, Krikščionių demokratų partija, Demokratų partija, Tautininkų sąjunga, Nepriklausomybės partija ir kt. Kuo jų kandidatai skiriasi nuo Centro ir Kairių, už kuriuos agituoja "Pasvalietis"?

Aiškiausias požymis - kad labai ragina nebalsuoti už LDDP, visaip ją plūsdami. Tie, kas Centre arba Kairėje - neliaupsina savęs ir nekeikia kitų, o aiškina Lietuvos problemas ir savo programas toms problemoms spręsti.

APŽVALGININKAS

Šiais laikais svarbiausia žinoti, ką pagarbinti, išaukštinti, ką galima drąsiai sumalti į miltus žodžiais arba patiesti ant grindų kumščiu. Nemalkim. Išaukštinkim.

Taigi, kas visame rajone išmintingiausias ir teisingiausias, talentingiausias ir darbščiausias, kultūringiausias ir kukliausias? Taip, be abejo ponas Bartkulis! Atspėti nesunku, jei skaitote vieną tokį laikraštį, kurį žmonėse vadina "Bartkوليو Darbu" arba "Paistalu" (tai mėgstamas p. Bartkوليو žodis, ypač kai trūksta argumentų). Ir nors mūsų aukštinausias pilnas vagnoriškiausių argumentų, kartais pasirodo, kad ekonomisto demagogija nepasiekia žmonių makaulių. Va, tada ir sužėri poniškoji kultūra, besiskirianti nuo žemesnių kultūrų publikos bolševikinių laikų žargonu, turinčiu reikšti nepajudinamas pono Bartkوليو antikomunistines pozicijas. O, tos pozicijos! Jos - visa esmė. Koks patriotas atrodytų ponas Bartkulis, jei savo žodyne nepasinaudotų garbių "megztųjų berečių", "Lietuvos aido" arba Paties Tėvelio plūstamųjų, niekinamųjų, smerkiamųjų išsireiškimų! Patikiname Jus, parodykit ponui Bartkوليوi ką nors "raudono" - ir pamatysit, kad patriotizmo jam netrūksta ir dar ilgai netrūks.

Tai štai ir pagarbinkime ant "sugriautos kultūros", "sugriauto kaimo", "sugriauto mokslo" ir visų visų begalinių griuvusių pasilypėjusių poną Bartkوليو.

O ar žinot, koks aiškiausias patrioto, gražiai pasilypėjusio, požymis? Be abejo, kelionės į Vakarus. Šiuo atžvilgiu mūsų herojui nieko neprikiši: trys pasivažinėjimai per nepilnus metus. Tiesa, pirmą kartą ponui Bartkوليوi išsiruošus į Švediją, jo krikštėvis Sajūdis kažkodėl buvo nepatenkintas (gal norėjo važiuoti ir pats?), todėl visiems garsiai pasakė, kiek valiutos išmėtė naujasis ponas. (Juk tuo metu ponas Bartkulis dar nežinojo, kad labiausiai jam rūpi ligoninės ir invalidų šelpimas valiuta). O pasvaliečiai provincialai dar nežinojo, kad nevalia klausinėti, kodėl sportuoti užsienyje labiausiai nori ir gali jis, ponas Bartkulis. Už tą paklausinėjimą ponas labai rimtai supyko. Iš to piktumo net parašė iliustruotą disertaciją. O išdėstęs kelionės nuotykius, subarė tautą: "Kai nepagrįstai kaltinamas aš, aparato darbuotojas, tylėti jau negalima". Iš tikrųjų gi! Neužkab-

HUMORESKA

Pagiriamasis žodis iš šalies

inėk "aparatchiko"! Tuo labiau, kad tokios kelionės, kaip įrodinėjo nuotykių autorius, prieinamos kiekvienai šeimai. Valio, tauta! Visi į Švediją!

Pavaldiniai buvo laiku subarti. Tikriausiai dėl to tik patyliukais vienas kitam pasakojo, kaip atrodė tokia dėžė iš užsieniečių labdaros, atvežtos ūkininkams, ir kad toje dėžėje buvęs to-oks dalykėlis, jog iš karto sublizgo pono Bartkوليو akys. Ir švedai iš karto suprato, kas yra ūkininkas Nr. 1. Kaip puiku!

Bus tų labdarų, raminkitės. Ūkininko Ž. šeima turi viltį ir kantrybės, nes kartą yra įdėję technikos ieškančiam ponui Bartkوليوi penketą tūkstantėlių, kad būt kuo patepti. Ar tepė, neaišku, kad neliko nei pinigų, nei traktoriaus - aišku. Visa viltis į labdarą. Žadėjo gal ir bus. Anava, tokiam Jonui L., gyvenančiam Panevėžio mieste, ponas Bartkulis padėjo nusipirkti seną sporto komiteto "Volgą". Tikrai padėjo. Pažymą, kad tasai panevėžietis ūkininkauja Pasvalio rajone, savo parašu patvirtino. Tiesa, tokio kaimo, koks nurodytas pažymoje, rajone nėra ir nebuvo, bet ar dėl to geradaris mažiau vertas auksinio žmogaus vardo!

O jau tiems vikruoliams, kurie skubinosi savas kišenes pakišti, pabirus pinigėliams pro įstatymo skyles, mūsų pagiriamasis - irgi auksinis. T. y. geros širdies. Turėjo, pavyzdžiui, iš svetur atklydusio vyrioko tėtuisis šešis hektarus žemės pagal Uteną. Nori dvidešimt šešių? Pasvalietiško drenuoto priemolio? Imk į sveikata! Vesk iš kolchoznikų fermos karves ir telyčias, varyk traktorių į savo kiemą, dar ir mašiną priedo! Kolchoznikai labai rėkia? Neilgai rėks! Jiems pono Grakausko Urganreforma paskyre būti agroservisui, kaimiškai sakant, samdiniais, ir ponas Bartkulis, šventai tikėdamas, kad tai ir yra jų tikroji laimė, geriau galvą padės, negu paklausys, ką sako tie siaubūnai kolchozų pirmininkai. Kaipgi klausysi, jei žinai, kad kuo daugiau bežemių ir beturčių, tuo pigiau jie

dirbs ūkininkų laukuose, o brangiai mokėti tai niekas ir negalės. Įžvalgumas!

O jau kaip švariai ponas Bartkulis, mūsų literatūrinis herojus, apdirbo teisingų įstatymų ieškančius! Pats šast ministerijon, nelaukdamas kokių nors nepatinkamų tikrintojų. Atvažiuokit, apginkit, tuo labiau, kad ar tik netapsiu ministro pavaduotoju. Tikrintojai visko rado, bet parašė ne viską, ką žodžiais sakė. Liko tik pagyrimas. Kitaip ir būti negalėjo!

Mielam ponui truputį nepasisekė su Naradavos sodais. Bet jei negali užtvoti, gali pagirti už susipratimą, kad pripažintos klaidos, ir niekas nieko nebereikalauja, o kalčiausiais apskelbti vėl tuos pačius "tautos priešus", kurie tik savo interesus gina, ir net vargšus invalidus paliko be valiutos. Ojoj, kaip baisu! O tik prieš pusantro mėnesio, prašom prisiminti, ponas valiutos prašė sau, atostogų kelionei į Švediją!

Jei skaitytojams pasiseks susipažinti su Naradavos tiesa, jie sužinos, kad pati didžiausia galimybė savivaldybėje turėti valiutos - tai išsaugoti sodus savo žmonėms, tų sodų šeiminkams, jau ir dabar už markes parduodantiems krituolius, nebekalbant apie vis didėjančią sodų kainą. "Šimtą kartų teisūs mūsų sodininkai, nepadavę pusvelčiui sodų. Ne vieną kartą reikia dolerių ar markių, reiks dar ilgai. Neatsitiktinai vertelgos taip tyko sodų!"

Bet taip įrodinėja pono Bartkوليو oponentai, o mes juk iš karto sutarėm, kas pas mus pats teisingiausias.

Net ir sovietinis ekonomistas supranta, kad be kapitalo nėra ko eiti į kapitalizmą. Ką daryti žmogui, gaunančiam tegul ir solidžią algą, tegul ir dar pusę antros algos? Norom nenorom pasijunti nuošaly nuo didžiojo biznio. O čia dar trunkysis valdiška "Volga" rytas vakaras į kaimą net už septynių kilometrų! Ne, ponai, turiu teisę ir aš į savo dalį! Butą man! Nebrangų, kaip pirkti, nepigų, kaip parduoti. O gal ir neparduosiu, kas uždraus turėti namus ir kaime, ir mieste!

Uždraudė... prokuroras. Protestu. Nedelsiant atiduoti butą tam, kas iš eilės buvo išstumtas. Na ir ką jūs manot, šaunusis kombinatorius pasimetė? Jokiu būdu ne! Jei jau šitaip, nusispjaut į prokuroro protestus (jų buvo ir už

kitus veiksmus). Atmesti! Aš pats atsisakiau to buto! Ak, mielieji, koks žavus prokurorų gyvenimas taptų, jei visi, pagauti už rankos, šitaip padarytų!

Kiekvienas nepadarys. Reikia būti Vagnorium arba bent Bartkوليو, kad nesiskaitytum su prokurorais. Ypač kai subtiliai stiklėlį mėginai pasiūlyti. Tuo blogiau jiems, santarvės nepripažįstantiems.

Ar jau patikėjot, kad ponas Bartkulis ir yra pats..? Be abejo, tai tik blankūs pamąstymai apie neprilygstamą žodžio meistrą poną Bartkوليو. Panašių gal tik tarp deputatų yra tekę matyti. O ką... gal?... Šiaip ar taip, pagiriamasis žodis tartas. Tepadedu jam žmonės.

Žiūriu į naująją nomenklatūrą ir galvoju: koks skirtumas nuo osios? Ana, uodegą įmerkus, lutėliai išsivyniodavo, liaudžiai neapsiskelbus, aukštesniesiems pirštelium pagrūmojus. O naujoji taip aršiai gina savo "skaistybę" žmonių akyse, kad darosi neramu. Ar tik ne naujoji pavojingesnė! O gal tai ir yra ta senoji persidažiusioji?

U. KROPAS

EILUTĖS IŠ LAIŠKŲ

Gal galėtų "Pasvalietis" pasakyti, kodėl Valstybės kontrolierius E. Trinkūnas nenešioja akinių nuo toliaregystės? Jam panosėje valdytojas gauna iš biudžeto per 100 tūkstančių kooperatinio buto statybai, aiškinasi per kiekvieną rajono laikraščio numerį, kaip jam reikia to buto, o ponas Trinkūnas nemato, kad A. Bartulis namą turi, irgi ne už savus, o už p. Trinkūno kolchoznikais vadinamų žmonių pinigus? Kolchozas jam blogai, o kad jo draugas valdytojas iš to paties kolchozo namą gavo, ir dar į valdiškus pinigus žiūri, - tai gerai. Prašom parašyti, nes "Darbas" yra nebe rajono, o Bartوليو laikraštis.

Mes iš Tetirvinų. Atsiprašom, kad nepasirašom.

IŠLEIDO VISUOMENINĖ REDKOLEGIJA

Redaktorius
E. GRYBĖ

Leidėjas: laikraščio taryba. Ofsetinė spauda 0,5 spaudos lanko. Tiražas: 5000 egz.

Rinko ir spausdino AB "Panevėžio spaustuvė", 235319 Panevėžys, Beržų 52.

Redakcijos adresas: 235250 Pasvalys, Vilniaus g. 5, telef. 5-13-75.

SL - 654

Nemokamai. Užsakymo Nr. 3438